

REFORMÁTUS HONVÉD TÉR

21.
évfolyam
4. sz.
2021.
december
12.

Szeged-Honvéd Téri Református Egyházközség gyülekezeti
lapja

6720 Szeged, Kárász u. 15 * Telefon: 62/ 426 902

E-mail: szeged-honved.ter@reformatus.hu

Honlap: www.honvedter.ref.hu

Terhes, várandós, állapotos

„Jézus Krisztus születése pedig így történt: Mikor anyja, Mária már jegyese volt Józsefnek, de még nem keltek egybe, kitűnt, hogy áldott állapotban van a Szentlélektől.” (Mt 1,18) Terhes, várandós, állapotos. Ezt a három szót halljuk leggyakrabban, amikor valakiről bejelentik, hogy gyermeket vár. Terhes, mert olyan, egyre növekedő súlyt kell hordozni az édesanyának, ami különösen az ötödik hónaptól kezdve fizikai teherként nehezedik rá. Várandós. A méhében magzatot hordozó asszony várja, hogy eljön a nap, aminek a fájdalmaitól fél. Mégis várja, mert tudja, hogy megláthatja a gyermekét, és ölelheti, altathatja, csókolhatja amíg él. A terhes, a várandós anya: állapotos. Olyan állapotba kerül, ami valakinek soha, de neki is csak néhányszor adatik meg. Kettős életet él. A magáét, és azét, akiért felelősebb, mint az édesapa, hiszen lépései, hangulata, haragja, öröme hatással van magzatára. Jézus anyja, Mária áldott állapotban volt. Isten megáldotta a terhességét, megáldotta a várandósságát. Egy asszony, egy anya sem hordozhatja azt az édes terhet, amit egykor Mária, és nem várhatja annak születését, aki a világ megváltására érkezett. De a Szentlélek megáldhat minden asszonyt, leányt, fiút és férfit azzal az állapottal, mely az Isten testté lett Szeretetét ünnepli karácsonykor.

Kereskényiné Nemes Lívía

(Louis Toffoli)

Áldott karácsonyt!

Életem első karácsonyesti emlékét talán három- vagy négyéves koromból őrzöm.

1942-ben édesapám Nagyváradon szolgált mint vasutas. Én azon a környékén, Rontón születtem 44-ben. A háború után – szinte nincstelenül – visszaköltöztünk Szegedre, nagyszüleimhez. A szoba-konyhás, "kisablakos", alsóvárosi lakásban öten laktunk. Úgy él ma is bennem mint kicsi, meleg, kuckós búvóhely.

Emlékszem egyik téli este sűrögtek-forogtak a felnőttek. Nagy bajuszú nagyapám ölében ültem a konyhában és mesélt, mint máskor. Most azonban csoda történt. Egyszer csak egy kis árva csengőhangot hallottam a szobából. Mindenki meglepődött, úgy láttam. Lassan kinyílt az ajtó. A szoba asztalán kis fenyő állt. Alma, dió volt ráköteve. Egy gyertya égett mellette. Ragyogott a fénye a sötét szobában. A felnőttek énekeltek: Mennyből az angyal ..., Dicsőség mennyben az Istennek ..., és mindenkinek szép volt az arca, mindenki örült. Összeöleleztünk. A felnőttek imádkoztak és sírtak.

Majd lestek engem, hogy mikor veszem észre az asztal mellé tett hintószánkót. Nem tudtam még én akkor, hogy székely nagyapám készítette, faragta azt. Ülés is volt benne! Oldala, eleje, széles talpa! A Jézuska hozta – mondogatták. Csoda volt.

Majd a konyhaasztal köré ültünk. Nagyapám feltálalta a vacsorát. Én puliszkának láttam, a többiek azonban tortának nevezték. Így is lett! Zsiga tatám cérnával felvágta, és igazi tortaszeletekké alakultak. Forró volt, gőzölgött, és hideg tejet öntöttek mellé. A békesség és a szeretet kitörölhetetlen emlékét őrzöm nagyon belül magamban erről az együttlétről. Azóta is elérzékenyít, ha sorba szedem karácsonyi emlékeimet.

A kis csengő régi szolgál. Ma is a polcomon van. Karácsonykor csenget évtizedek óta. A szánkó gyermekeimmel, unokáimmal futott a havas utakon, sok kacagást hallott.

Hálát adok a Gondviselőmnek, hogy eddig vigyázott rám, és együtt őrizhetjük a régi emlékeket.

Szeretettel: **Német Rózsa**

Beszélgetés Lackovits Emőke néprajzkutatóval

Adventi szokások

A reformátusokról azt tartják, hogy rendszeres Szentírás-olvasó emberek. Ez így nem teljesen igaz, viszont adventben ott, ahol az év többi részében nem forgatták naponta a Könyvek Könyvét, a karácsonyt megelőző várakozási időszakban rendszeresen felolvastak a Bibliából. Gyakori volt az is – erre saját gyermekkorából is emlékszik Lackovits Emőke –, hogy végigénekelték a református énekeskönyv összes adventi és karácsonyi dicséretét. „Az adatközlőim elmondása szerint ez fontos lelki készülődést jelentett, egyes alföldi közösségekben ezt kifejezetten Jézusvárásnak hívták” – mondja.

A magyar népszokások között advent idején számos házassághoz és termékenységhez kapcsolódó szokást ismerünk, ilyen például a Borbála-ág (december 4.) vagy a Luca-nap (december 13.): az asszonyi dologtiltás és a tyúkok termékenységének biztosítása is ehhez a naphoz tartozott. „Ezek a szokások a reformátusoknál is megtalálhatók, bár kétségkívül kisebb szerepük van, mint a katolikusoknál” – mondja a néprajzkutató. Luca napja mára szinte teljesen eltűnőben van, pedig korábban nagy jelentősége volt. 1582 előtt a téli napforduló erre a napra esett, a leghosszabb éjszaka volt ekkor, a néphiedelem szerint a gonosznak ezen a napon volt a legnagyobb az ereje.

A protestáns karácsonyfa

A karácsonyfa állítása evangélikus német gyakorlatból jött, s ez a hagyomány még nincs háromszáz éves sem. Magyarországon a 19. század közepe táján főúri családok állítottak először karácsonyfát, majd a városi közösségek körében terjedt el. A falvakba a 19. század végére, a 20. század elejére került el a fenyőfaállítás szokása. A Balaton-felvidéken kedvelt volt a boróka is. A fákat főleg olyan anyagokkal díszítették, amelyek otthon is megtalálhatók voltak: dió, alma, tészta, papír, mézeskalács. „A lényeg az volt, hogy örökzöld fa legyen, ami az örök életet és az újjászületést, az embernek Krisztus révén való újjászületését jelenti” – hangsúlyozza a néprajzkutató.

A karácsonyfákat gyakran szenteste díszítették fel a szülők, amíg a gyermekek kántáltak, de helyenként szenteste éjszakáján állították fel a fát, és a gyermekek karácsony első napján láthatták meg azt. A fa alá kerülő

ajándékokat – ezek sokáig nagyon szerények voltak – református szokás szerint az angyal hozta, míg a katolikus közösségek döntő többségében a „Jézuska”.

Csopakon és Balatonfüreden élt az a szokás, hogy a keresztyermek karácsony első napján mondókával köszöntötték fel keresztszüleiket, akik ekkor adták át a gyermekeknek szánt ajándékukat. Az erdélyi Kalotaszegen pedig különleges hagyomány élt – tudjuk meg Lackovits Emőkéétől. Itt karácsonyi bált tartottak az ünnep első, második – és erdélyi szokás szerint – annak harmadik napján is. A Felszeg és az Alszeg falvaiban délelőtt templomba, délután pedig bálba mentek az emberek.

Az ünnepi asztal

„A reformátusoknál nincs kifejezetten böjt, de megfigyelhető, főleg a nagy tömbben élő protestánsoknál, hogy böjtös jellegű ételeket ettek, főleg húsmenteseket, és olajjal főztek” – mondja Lackovits Emőke, aki a vallási kisebbségben élő reformátusoknál is talált hasonló szokásokat, például a Balaton-felvidéken. „De minél közelebb volt a karácsony, annál gyakoribbá váltak a disznóvágások, hogy karácsonyra friss hús legyen.”

A karácsonyi abrosz kultuszáról kiemelten a mezőföldi reformátusoktól vannak adatok. Sárbogárdról többen elmondták, hogy szenteste a karácsonyi abrosszal terítették meg az asztalt, és azt kizárólag ezen a napon használták

„Mit esznek a reformátusok karácsonykor? Halat, szárnyast vagy töltött káposztát?” – Lackovits Emőke így válaszolt: „Természetesen töltött káposztát, ez egy általános karácsonyi étel főleg a reformátusoknál, a hal inkább a katolikusokra jellemző, bár találkoztam vele a Balaton-felvidéki reformátusoknál is.” Hozzáteszi: gyakoriak a sült húsok, hurkák és kolbászok is, valamint az elmaradhatatlan karácsonyi kalács.”

Hová tűntek ezek a szokások?

Mára néhány kivételtől eltekintve eltűntek ezek a szokások. „Pedig egészen a második világháborút követő időszakig fennmaradt ez a hagyományos szokásrendszer a falvakban” – mondja Lackovits Emőke néprajzkutató.

(**Forrás:** <http://regi.reformatus.hu/mutat/reformatus-karacsonyi-nepszokasok>)

Füle Lajos: Örök karácsony

Örök karácsony vágya hordoz,
ádventi lélekkel megyek,
szívemben elsüllyedt harangok:
felejtett igék zengenek
Valakiről, Ki újra eljön,
ahogy régesrég megjelent.
Dicsőség fenn a magasságos
mennyben Istennek, Aki Szent.

Belülről zeng az angyalének,
a Csillag is itt benn ragyog.
Előderengenek régi fények
és elveszített angyalok.

"Megtartó született ma néktek!"

A földön békesség legyen!

A test fölött lebeg a Lélek,

a bűn fölött a Kegyelem...

Szabó András: A gyűjtő karácsonya

Ádvent és karácsony a Biblia fényében

„Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk. Az uralom az ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme! Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége a Dávid trónján és országában, mert megerősíti és megszilárdítja törvénnyel és igazsággal mostantól fogva mindörökké. A Seregek Urának féltő szeretete viszi véghez ezt!” (Ézsaiás 9,5-6)

„Az Úr angyala megjelent neki álmában, és ezt mondta: »József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit nevezd el Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét bűneiből. «Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: »Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuelnek neveznek« – ami azt jelenti: Velünk az Isten» (Máté 1,20-23; vö. Ézsaiás 7,14).

„Az angyal pedig ezt mondta [a pásztoroknak]: »Ne féljetek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában. A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.« És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták: »Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarata«” (Lukács 2,10-14).

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében. (János 3,16-18).

„Ez pedig az az üzenet, amelyet tőle hallottunk, és hirdetünk nektek, hogy az Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekszünk az igazságot. Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől. Ha azt mondjuk, hogy nincsen

bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság. Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól” (1János 1,5-9).

„Abban nyilvánult meg Isten irántunk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk ő általa. Ez a szeretet, és nem az, hogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást.” (1János 4,9-11).

„Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az ő sebei által gyógyultatok meg” (1Péter 2,24).

„Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék” (Efezus 2,8-9).

[Jézus mondta:] „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én ígámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert az én ígám boldogító, és az én terhem könnyű” (Máté 11,28-30).

„Jézus így válaszolt: »Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis én általam«” (János 14,6).

„Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban. Ezt azért írtam nektek, akik hisztek Isten Fia nevében, hogy tudjátok: örök életetek van. Az iránta való bizalmunk pedig azt jelenti, hogy ha valamit az ő akarata szerint kérünk, meghallgat minket” (1János 5,12-14).

„Aki Istenet szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket elhatározása szerint elhívott” (Róma 8,28)

(Forrás: <http://www.hivo.hu/karacsony.pdf>)

Rendkívüli decemberi, karácsonyi és újévi alkalmaink

1. *December 7.* 16.30 – Presbiteri gyűlés
2. *December 19.* – Karácsonyi ebéd a délelőtti istentisztelet után
3. *December 20.* 16.30 – Presbiteri bibliaóra

Idő	Alkalom	Megjegyzés
<i>December 24. 18.00 óra</i>	Gyermekek karácsonya	Online
<i>December 25. 10.00 és 18.00 óra</i>	Istentisztelet	Úrvacsorai közösség
<i>December 26. 10.00 és 18.00 óra</i>	Istentisztelet	Úrvacsorai közösség
<i>December 31. 15.00 óra</i>	Óévzáró istentisztelet	
<i>Január 1. 10.00 óra</i>	Újévi istentisztelet	
<i>Január 2. 10.00 és 18.00 óra</i>	Istentisztelet	

György András: Gyere velem

Gyere velem,
kicsi csillag!
Gyere velem,
magam hívlak.

Gyere velem
Betlehembe!
Gyere velem,
nincsen messze!

Gyere velem
énekelni!
Gyere velem
ünnepelni!

Ketten együtt
majd megállunk
Jézus előtt
így kiáltunk:

Dicsőséget
az Istennek!
Békességet
az embernek!

*Békés karácsonyi ünnepeket és Isten áldásában
gazdag új esztendő-t kíván a Presbitérium*